

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๐

วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมตึกสันติไมตรีหลังใน ทำเนียบรัฐบาล

~~~~~

ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติดังนี้

๑. สถานการณ์ข้าวโลกข้าวไทย ปี ๒๕๖๐/๖๑

๑.๑ รับทราบสถานการณ์ข้าวโลก ปี ๒๕๖๐/๖๑ ตามที่กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดการณ์ ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ผลผลิตข้าวโลกจะมีประมาณ ๔๘๓.๘๐ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๕๙/๖๐ ร้อยละ ๐.๖๘ เนื่องจากปริมาณผลผลิตข้าวหลายประเทศมีแนวโน้มลดลง เพราะประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ทั้งอุทกภัยและภัยแล้ง การบริโภคข้าวโลก ปี ๒๕๖๑ คาดว่าจะมีประมาณ ๔๘๐.๔๘ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๐.๑๐ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค รวมถึงหันไปบริโภคธัญพืชชนิดอื่นที่ผ่านกระบวนการขัดสีน้อยเพิ่มมากขึ้น การค้าข้าวโลก ปี ๒๕๖๑ คาดว่าจะมีประมาณ ๔๔.๔๒ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๐.๓๑ เนื่องจากผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญจะนำเข้าข้าวลดลง จากนโยบายพึ่งพาตนเองทางด้านอาหารและลดการนำเข้าข้าวในช่วงผลผลิตข้าวภายในประเทศออกสู่ตลาด สต็อกข้าวโลก ปลายปี ๒๕๖๑ คาดว่าจะอยู่ที่ ๑๔๑.๕๒ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปลายปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๒.๓๙ เนื่องจากผลผลิตข้าวโลกมีมากกว่าความต้องการบริโภค ประกอบกับปริมาณการค้าข้าวที่ลดลง การส่งออก ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ไทยส่งออกข้าวเป็นอันดับ ๑ ของโลก ๙.๒๒ ล้านตัน รองลงมาเป็นอินเดีย ๙.๒๑ ล้านตัน เวียดนาม ๕.๘๑ ล้านตัน และปากีสถาน ๒.๒๐ ล้านตัน การส่งออกข้าวคุณภาพสูง ตั้งแต่เดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๖๐ ไทยส่งออก ๑.๓๙ ล้านตัน มูลค่าประมาณ ๑,๐๓๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ได้แก่ กลุ่มข้าวหอมมะลิ ๑.๓๘ ล้านตัน มูลค่าประมาณ ๑,๐๑๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ และกลุ่มข้าวคุณภาพสูงชนิดอื่น ๑๖,๐๒๙ ตัน มูลค่าประมาณ ๑๙.๕๗ ล้านเหรียญสหรัฐฯ

๑.๒ รับทราบสถานการณ์ข้าวไทย ปี ๒๕๖๐/๖๑ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประมาณการตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ การเพาะปลูกข้าว ปี ๒๕๖๐/๖๑ รอบที่ ๑ คาดว่าจะมีพื้นที่เพาะปลูกข้าว ๕๗.๑๘ ล้านไร่ พื้นที่เสียหายจากอุทกภัย ๓.๗๐ ล้านไร่ คงเหลือพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่เก็บเกี่ยวข้าวได้ ๕๓.๔๘ ล้านไร่ ผลผลิต ๒๒.๖๕ ล้านตัน เทียบกับปี ๒๕๕๙/๖๐ พื้นที่ปลูกข้าวลดลงร้อยละ ๘.๑๑ ผลผลิตลดลง ร้อยละ ๑๑.๕๒ และรอบที่ ๒ เดิมกำหนดแผนการเพาะปลูก ๘.๐๑ ล้านไร่ ผลผลิต ๕.๑๖ ล้านตัน เนื่องจากปริมาณน้ำชลประทานเพียงพอทำให้เกษตรกรมีความต้องการปลูกข้าวมากขึ้น ขณะนี้อยู่ระหว่างประเมินและพิจารณากำหนดพื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการปลูกข้าว ปี ๒๕๖๐/๖๑ รอบที่ ๒ การเก็บเกี่ยวข้าว คาดว่าผลผลิตรอบที่ ๑ จะเก็บเกี่ยวตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ และออกมากในเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๐ ประมาณ ๒๑.๘๒ ล้านตันข้าวเปลือก โดยข้าวเปลือกหอมมะลิ คาดว่าจะมีผลผลิต ๗.๑๖ ล้านตันข้าวเปลือก ลดลงจากแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ๐.๙๑ ล้านตันข้าวเปลือก และข้าวเปลือกเหนียว คาดว่าจะมีผลผลิต ๕.๗๓ ล้านตันข้าวเปลือก ลดลงจากแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ๐.๑๔ ล้านตัน ส่งผลให้ราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว รอบที่ ๑ (ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐) ทั้งประเทศมีเกษตรกรขึ้นทะเบียนแล้ว ๓,๙๖๐,๓๗๕ ครัวเรือน พื้นที่ ๕๕,๕๖๖,๒๒๐ ไร่ สถานการณ์ด้านราคา ข้าวเปลือกหอมมะลิราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจาก

ผลผลิตลดลงจากการประสบอุทกภัย ความต้องการบริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศยังอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ข้าวเปลือกเหนียวราคามีแนวโน้มลดลง เนื่องจากปีที่ผ่านมาราคาข้าวเปลือกเหนียวสูงกว่าข้าวหอมมะลิ ส่งผลให้ในช่วงนาปรังที่ผ่านมาเกษตรกรปลูกข้าวเหนียวมากขึ้น และข้าวเปลือกเจ้า ราคามีแนวโน้มทรงตัวหรือปรับตัวลดลง เนื่องจากสถานการณ์น้ำในเขื่อนและปริมาณฝนมีเพียงพอ เกษตรกรปลูกข้าวเพิ่มขึ้น และข้าวฤดูใหม่เวียดนามออกสู่ตลาดพร้อมไทย

๑.๓ รับทราบการดำเนินการขยายตลาดและส่งเสริมการบริโภคข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าว และนวัตกรรมข้าว ได้แก่ ๑) ผลักดันตลาดเชิงรุกในประเทศผู้นำเข้าสำคัญ ดังนี้ (๑) การซื้อขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เช่น จีน อยู่ระหว่างการเจรจาลดค่าสำหรับการส่งมอบข้าวงวดที่ ๕ ปริมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน (ภายใต้ MOU ๑ ล้านตัน) และรัฐบาลบังกลาเทศได้อนุมัติการซื้อข้าวนี้ ๕% จากไทย ๑๕๐,๐๐๐ ตัน ภายใต้ MOU ไม่เกิน ๑ ล้านตันต่อปี ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) (๒) การซื้อขายข้าวของภาคเอกชน ผู้ส่งออกข้าวไทยลงนาม MOU ซื้อขายข้าวภายใต้โครงการจับคู่ธุรกิจสินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อเร่งรัดการส่งออกข้าวกับผู้นำเข้าข้าวฟิลิปปินส์และฮ่องกง ปริมาณ ๘๔,๐๐๐ ตัน และเอกชนไทยชนะการประมูลนำเข้าข้าวของรัฐบาลบังกลาเทศครั้งที่ ๘ ปริมาณ ๕๐,๐๐๐ ตัน และชนะการประมูลนำเข้าข้าวสารเมล็ดยาวแบบ GI (ข้าวอุตสาหกรรม) ของรัฐบาลญี่ปุ่น ปริมาณ ๒๑,๐๐๐ ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ และ (๓) การซื้อขายผลิตภัณฑ์ข้าวและนวัตกรรมข้าว เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ สถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรและนวัตกรรม (Institute for Agricultural Product Innovation : API) นำผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการจับคู่ธุรกิจสินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อเร่งรัดการส่งออก เพื่อจับคู่เจรจากับผู้นำเข้าข้าวกว่า ๒๐๐ คน จาก ๒๕ ประเทศทั่วโลก และ ๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าว และนวัตกรรมข้าวในต่างประเทศ โดยเข้าร่วมงานแสดงอาหารนานาชาติ The 2nd Hong Kong Food Fiesta (วันที่ ๖ - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐) ที่ฮ่องกง และสถาบัน API จัดกิจกรรมต่อยอดงานวิจัยสินค้าเกษตรไทย ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา และปาล์มน้ำมัน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ๓) การเชื่อมโยงตลาดข้าวสีภายในประเทศ เพื่อรองรับความต้องการตลาดต่างประเทศ ซึ่งข้าวสีที่มีศักยภาพในการส่งออกสูงสุดเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ มีศักยภาพในการขยายตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ในระยะยาว ได้แก่ ข้าวสี ๓ ชนิดพันธุ์ คือ ข้าวหอมมะลิแดง ข้าวหอมมะลิดำ (หอมนิล) และข้าวไรซ์เบอร์รี่ โดยเชื่อมโยงในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ระหว่างกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสีกับสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) และผู้ส่งออกข้าว ซึ่งดำเนินการเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ สามารถเชื่อมโยงได้จำนวน ๑,๓๗๑ ตัน

๑.๔ จากการที่นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย รายงานที่ประชุมว่า ข้าวขาวเวียดนาม เป็นข้าวพื้นนุ่ม คุณภาพสูง เป็นที่ต้องการของตลาดจีน สามารถส่งออกไปได้ถึงปีละประมาณ ๒ ล้านตัน และได้ราคาดีกว่าข้าวขาวของไทยถึงตันละ ๕๐ - ๑๕๐ เหรียญสหรัฐ ที่ประชุมจึงมีมติมอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงพาณิชย์ ในการพิจารณา ดังนี้ ๑) ปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวที่ใช้ในการเพาะปลูกให้ผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดี สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ ๒) กำหนดพื้นที่เพาะปลูกข้าวให้เหมาะสม ส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตรภายในชุมชนเพื่อให้เกษตรกรและชุมชนมีความเข้มแข็ง เช่น การจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวของประชาชน การสร้างยุ้งฉางกลางเพื่อเก็บผลผลิตข้าว

๑.๕ มอบหมายกระทรวงมหาดไทยนำสินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ที่มีศักยภาพนำไปจำหน่ายในตลาดประชารัฐ เพื่อลดขั้นตอนการจำหน่ายผ่านคนกลาง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะมีการเปิดตลาดประชารัฐทั่วประเทศในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยให้กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันดำเนินการด้วย

๒. ผลการดำเนินงานมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ด้านการตลาด

รับทราบผลการดำเนินงานมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ (ด้านการตลาด) รวม ๓ มาตรการ ดังนี้

๒.๑ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ดำเนินการโดย ธ.ก.ส. ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จ่ายเงินกู้ให้สถาบันเกษตรกรรวม ๒๓ แห่ง ปริมาณข้าวเปลือก ๑๖๔,๒๒๘.๐๖ ตันข้าวเปลือก จำนวนเงินกู้ ๑,๓๑๓.๘๒ ล้านบาท คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๒.๒ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ดำเนินการโดย ธ.ก.ส. ปัจจุบันเกษตรกรอยู่ระหว่างเก็บเกี่ยวข้าว และตากข้าวเพื่อลดความชื้นก่อนนำเข้าเก็บไว้ในยุ้งฉาง จึงยังไม่มี การจ่ายเงินสินเชื่อ

๒.๓ โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ดำเนินการโดยกรมการค้าภายใน คณะอนุกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก เห็นชอบจัดสรรวงเงินสินเชื่อให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการชดเชยดอกเบี้ยฯ ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ที่ผ่านการกลั่นกรองวงเงินสินเชื่อจากธนาคารทั้งหมด (๑๑ ธนาคาร) ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐๕ ราย รวม ๔๖ จังหวัด มูลค่ารับซื้อ ๗๖,๓๕๘.๕๐ ล้านบาท คิดเป็นข้าวเปลือกประมาณ ๘.๓ ล้านตัน

๓. ความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการนำร่องการบริหารจัดการรถเกี่ยวข้าว

๓.๑ รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการนำร่องการบริหารจัดการรถเกี่ยวข้าว โดยมี การดาวน์โหลด Application “จองรถเกี่ยว” เพื่อใช้งานใน ๔ จังหวัดนำร่อง (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และ พะเยา) จำนวน ๕๕๕ ราย ลงทะเบียนใช้งาน จำนวน ๔๗๒ ราย และจองรถเกี่ยวข้าวในระบบ จำนวน ๑๗๔ ราย

๓.๒ รับทราบปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากเกษตรกรไม่มี Smartphone ที่สามารถใช้งาน Application ได้ หรือมีโทรศัพท์มือถือที่ไม่สามารถเชื่อมต่อ Internet และผู้ประกอบการรถเกี่ยวมีความต้องการ ลูกจ้างจำนวนมากในคราวเดียวในการลงพื้นที่ ดังนั้นโครงการนำร่องฯ (มีเกษตรกรจองรถเกี่ยวจำนวนหลัก ร้อยราย) ยังไม่จูงใจให้ผู้ประกอบการรถเกี่ยวเข้าร่วมโครงการฯ หากมีการดำเนินงานในระดับประเทศและ เกษตรกรเข้าร่วมเป็นจำนวนมากแล้ว จะส่งผลให้มีผู้ประกอบการสนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น

๓.๓ รับทราบสถานการณ์ปัจจุบัน ปริมาณรถเกี่ยวมีเพียงพอ เพราะข้าวภาคกลาง และภาคเหนือ ตอนล่าง เก็บเกี่ยวเสร็จแล้ว รวมทั้งปีนี้ข้าวหอมมะลิพันธุ์ กข๑๕ มีระยะเวลาเก็บเกี่ยวที่ช่วงกับข้าวหอมมะลิพันธุ์ ชาวดอกมะลิ ๑๐๕

๓.๔ มอบหมายกระทรวงมหาดไทยกำกับดูแลและแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการเครื่องจักรกล การเกษตร การตากและการเก็บรักษาข้าว เช่น รถไถ รถเกี่ยวข้าว ลานตาก และยุ้งฉาง โดยใช้กลไกขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและเก็บรักษาข้าว ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณาร่างระเบียบกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนมาตรการดังกล่าวข้างต้นได้ หรือไม่ อย่างไร หากไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากขัดด้วยข้อระเบียบกฎหมายให้พิจารณาเสนอขอแก้ไข กฎหมายเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ต่อไป

๓.๕ มอบหมายกระทรวงพาณิชย์ประสานกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มการเข้าถึง Internet ในระดับชุมชนผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้ Application “จองรถเกี่ยว” ให้มีประสิทธิภาพ และเข้าถึงเกษตรกรอย่างทั่วถึง

๓.๖ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการบริหารจัดการน้ำ แผนการระบายน้ำ ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ให้สอดคล้องกับการเพาะปลูกข้าว การใช้รถไถ และรถเกี่ยวข้าว โดยเฉพาะในช่วงนาปรังที่เกษตรกรจะเริ่มเพาะปลูก โดยให้ไปดูว่าพื้นที่ใดทำนาปรังได้ พื้นที่ใดทำไม่ได้ พื้นที่นอกเขตและในเขตชลประทาน พื้นที่ใดน้ำท่วม น้ำเพียงพอ ทำนาได้หรือไม่ หากพื้นที่ใด มีปัญหาให้ไปทำอย่างอื่น โดยลงรายละเอียดให้ชัดเจนให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน

๔. การพยากรณ์ผลผลิตข้าวหอมมะลิ และข้าวเหนียว ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ รอบที่ ๑

รับทราบผลการพยากรณ์ผลผลิตข้าวหอมมะลิ และข้าวเหนียว ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ รอบที่ ๑ ช่วงก่อนเก็บเกี่ยวข้าว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยข้าวหอมมะลิมีปริมาณ ๗.๑๖ ล้านตันข้าวเปลือก ต่ำกว่าเป้าหมายตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ๐.๙๑ ล้านตันข้าวเปลือก และข้าวเหนียว ปริมาณ ๕.๗๓ ล้านตันข้าวเปลือก ต่ำกว่าเป้าหมายตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ๐.๑๔ ล้านตันข้าวเปลือก

๕. สถานะการระบายข้าวในสต็อกของรัฐและข้าวฤดูกาลผลิตใหม่ (G to G)

๕.๑ รับทราบผลการระบายข้าวภายใต้คณะรักษาความสงบแห่งชาติถึงรัฐบาลปัจจุบัน ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ปริมาณรวม ๑๙.๕๙ ล้านตัน มูลค่ารวม ๑๙๒,๘๑๓.๖๖ ล้านบาท แบ่งเป็น ๑) การระบายข้าวในสต็อกของรัฐ ปริมาณรวม ๑๖.๑๕ ล้านตัน มูลค่ารวม ๑๔๒,๕๗๙.๙๘ ล้านบาท และ ๒) การระบายข้าวฤดูกาลผลิตใหม่ ปริมาณรวม ๓.๔๔ ล้านตัน มูลค่ารวม ๕๐,๒๓๓.๖๘ ล้านบาท

๕.๒ รับทราบความคืบหน้าการเจรจาซื้อขายข้าวแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) ดังนี้

๕.๒.๑ **สาธารณรัฐประชาชนจีน** ภายใต้สัญญาซื้อขายข้าวระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาล สาธารณรัฐประชาชนจีน (COFCO) ปริมาณ ๑ ล้านตัน ฉบับลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้ส่งมอบข้าวให้ COFCO แล้วรวม ๔ งวด ปริมาณรวม ๔๐๐,๐๐๐ ตัน และกรมการค้าต่างประเทศอยู่ระหว่างติดตามความ คืบหน้าในการนำเข้าข้าวงวดที่ ๕ ตามสัญญากับ COFCO เป็นระยะ และล่าสุดเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้รับแจ้งจาก COFCO ว่าในขณะนี้จีนยังไม่ต้องการนำเข้าข้าว เนื่องจากเป็นช่วงที่ผลผลิตข้าวของจีนออกสู่ตลาด ในปริมาณมาก

๕.๒.๒ **สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ** เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รัฐบาลบังกลาเทศ ได้ส่งร่างสัญญาซื้อขายข้าวหนึ่ง ปริมาณรวม ๑๕๐,๐๐๐ ตัน ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจาก Ministry of Law, Justice and Parliament Affairs ของบังกลาเทศให้ฝ่ายไทยแล้ว ซึ่งขณะนี้กรมการค้าต่างประเทศอยู่ระหว่าง การพิจารณารายละเอียดในร่างสัญญาดังกล่าว ก่อนเสนอประธานกรรมการ นบข. พิจารณาให้ความเห็นชอบ การตกลงราคาซื้อขายข้าว การจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกรมการค้าต่างประเทศและสมาคมผู้ส่งออก ข้าวไทยในการจัดหาและส่งมอบข้าวให้แก่รัฐบาลบังกลาเทศ และให้กระทรวงพาณิชย์นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติการลงนามในสัญญาซื้อขายข้าวต่อไป

๕.๒.๓ **สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา** เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ รัฐบาล ศรีลังกาแจ้งความประสงค์นำเข้าข้าวหนึ่งและข้าวขาว ปริมาณรวม ๒๕,๐๐๐ ตัน จากรัฐบาลไทย ซึ่งกรมการค้า ต่างประเทศได้เสนอราคาขายข้าวให้ฝ่ายศรีลังกาพิจารณา แต่จนถึงปัจจุบันศรีลังกายังไม่ได้ส่งหนังสือแจ้งผล การพิจารณาให้ฝ่ายไทยทราบแต่อย่างใด ประกอบกับเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ รัฐบาลศรีลังกาได้ออก ประกาศเปิดประมูลนำเข้าข้าวเป็นการทั่วไป ปริมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน จึงเป็นไปได้ว่ารัฐบาลศรีลังกาไม่ประสงค์ จะซื้อข้าวจากไทยในรูปแบบ G to G แล้ว

๖. การเปิดตลาดนำเข้าข้าวตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ปี ๒๕๖๑

๖.๑ รับทราบการเปิดตลาดข้าวตามพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) ในปี ๒๕๖๑ ปริมาณ ๒๔๙,๗๕๗ ตัน และอัตราราคาซีโนโคเวตาร้อยละ ๓๐ อัตราราคาซีนอกโคเวตาร้อยละ ๕๒ โดยให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๒ มอบหมายกระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จัดทำแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตร เช่น ข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ที่นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะจัดเก็บไว้บริเวณชายแดนและนำมาใช้ในประเทศเมื่อสิ้นสุดฤดูกาลผลิตสินค้านั้นๆ ของประเทศไทยแล้ว เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้วย เช่น การจัดเก็บไว้ในไซโล คลังสินค้า ในพื้นที่ชายแดน การกำหนดเขตพื้นที่พิเศษ โดยให้นำเสนอภายใน ๑ เดือน

๗. งบประมาณโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก

๗.๑ เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณการดำเนินโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยฯ ได้ตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยดอกเบี้ยแล้ว จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๐๗,๒๕๑,๒๙๕.๙๙ บาท จำแนกเป็น ๑) ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ จำนวน ๓๙,๕๔๖,๙๘๒.๘๑ บาท และ ๒) ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ จำนวน ๖๗,๗๐๔,๓๑๓.๑๘ บาท โดยขอปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ของกรมการค้าภายใน

๗.๒ เห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยฯ ดำเนินการตามขั้นตอนการตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยดอกเบี้ยตามโครงการฯ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ให้แล้วเสร็จ และขอรับการจัดสรรงบประมาณจากงบกลางรายการค่าใช้จ่ายส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ที่คงเหลือของกรมการค้าภายในก่อนเป็นลำดับแรก หากไม่เพียงพอให้ขอรับการจัดสรรงบประมาณจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ตามระเบียบต่อไป และมอบหมายสำนักงานงบประมาณเตรียมการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ให้ด้วย

๗.๓ เห็นชอบให้กรมการค้าภายใน ขอดังงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ เพื่อเป็นงบประมาณในการดำเนินโครงการชดเชยดอกเบี้ยฯ ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ต่อไป

๘. ความคืบหน้าการดำเนินโครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (นาแปลงใหญ่) และโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

เห็นชอบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (นาแปลงใหญ่) เพื่อผลิตข้าว GAP และโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ดังนี้

๘.๑ มอบหมายกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการส่งเสริมโรงสีขนาดกลางและขนาดใหญ่ และให้กรมการค้าภายในเป็นหน่วยงานหลักดำเนินการส่งเสริมโรงสีข้าวชุมชน ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP มากขึ้น โดยเน้นเป้าหมายเริ่มต้นในพื้นที่เป้าหมายเดียวกับพื้นที่เพาะปลูกข้าว GAP ที่จะได้รับมาตรฐาน

๘.๒ มอบหมายกระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการส่งเสริมการทำตลาดข้าวอินทรีย์มาตรฐาน Organic Thailand และข้าวสารคุณภาพ Q ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการสร้างความตระหนักถึงมาตรฐานความปลอดภัย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครู้จักและบริโภคข้าวสารอินทรีย์มาตรฐาน Organic Thailand และข้าวสารคุณภาพ Q เพิ่มขึ้น

๘.๓ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการและสร้างความเท่าเทียมระหว่างมาตรฐาน Organic Thailand กับมาตรฐานต่างประเทศ และเพิ่มผู้ตรวจรับรอง GAP และ Organic Thailand และเป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิจัยถึงผลกระทบต่อด้านสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของการเปลี่ยนแปลงจากการผลิตข้าวทั่วไปมาเป็นการผลิตข้าวอินทรีย์ มาตรฐาน Organic Thailand และข้าว GAP รวมทั้งทำการเผยแพร่ผลการศึกษาค้นคว้าไปกับการประชาสัมพันธ์ข้าวอินทรีย์มาตรฐาน Organic Thailand และข้าวสารคุณภาพ Q

๘.๔ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงพาณิชย์ จัดทำแผนการช่วยเหลือเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินขนาดเล็ก ทั้งด้านการผลิต และการตลาด โดยนำโครงการพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาขับเคลื่อน เช่น การจัดการในรูปแบบเกษตรผสมผสาน โดยเร่งด่วนด้วย

๙. ขี้แจงกรณีผู้ประกอบการค้าข้าวเดือนภาครัฐหนุนปลูกข้าวอินทรีย์ล้านไร่แต่ไม่มีตลาดรองรับ

๙.๑ รับทราบการชี้แจงข้อมูลกรณีสื่อมวลชนได้เสนอข่าวข้าวอินทรีย์ไม่มีตลาดรองรับ ว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ๑ ล้านไร่ ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) คาดว่าจะได้ผลผลิตข้าวเปลือกอินทรีย์ประมาณ ๓๘๐,๐๐๐ ตัน หรือข้าวสารประมาณ ๒๔๗,๐๐๐ ตัน ซึ่งจะเริ่มทยอยออกสู่ตลาด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวคุณภาพ ข้าวปลอดภัย และข้าวอินทรีย์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้น และผลักดันให้เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ไทย (Organic Thailand) ซึ่งจะสามารถขยายตลาดการส่งออกข้าวอินทรีย์ไทยไปในตลาดโลกให้เพิ่มมากขึ้น

๙.๒ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงมหาดไทย ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ขี้แจงทำความเข้าใจและสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวอินทรีย์และประชาชนผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับข้าวอินทรีย์ เช่น ปริมาณผลผลิต ความต้องการข้าวอินทรีย์ คุณประโยชน์และโภชนาการ ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ ตลาดและช่องทางการจำหน่าย รวมทั้งสนับสนุนเกษตรกรรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิตเพื่อเข้าถึงตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้

๑๐. ข้อเสนอแนะการยกระดับนโยบายและบริหารจัดการข้าว (เพิ่มเติม)

มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำข้อมูลด้านการผลิต กระทรวงพาณิชย์ จัดทำข้อมูลการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ และกระทรวงมหาดไทย พิจารณาแนวทางช่วยเหลือให้สอดคล้องกันสำหรับสินค้าเกษตร ๕ ชนิด (ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน) เพื่อประกอบการพิจารณาแนวทางการช่วยเหลือและสร้างความเข้มแข็งเกษตรกร ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

~~~~~

ฝ่ายเลขานุการ นบข.
กรมการค้าภายใน
กรมการค้าต่างประเทศ
พฤศจิกายน ๒๕๖๐